
Dodatek č. 6 ke školnímu vzdělávacímu programu

Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Sedliště

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání:

Škola je život a život je škola

Platnost: od 1. 9. 2023

NÁZEV VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU: ŠKOLA JE ŽIVOT A ŽIVOT JE ŠKOLA

Dodatek k ŠVP ZV č. 6 byl zapsán pod čj. ZŠMŠSED/373/2023

NÁZEV ŠKOLY: Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Sedliště
ADRESA ŠKOLY: Sedliště 203, 739 36 Sedliště
ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. David Hubeňák
KONTAKT: web: www.skola-sedliste.cz, email: sekretariat@skolasedliste.cz,
tel.: +420 558 658 123

Dodatek k ŠVP č. 6 byl projednán na pedagogické radě dne: 28.8.2023

Dodatek k ŠVP č. 6 byl projednán školskou radou dne: 30.8.2023

V Sedlištích dne 31.8.2023

.....

razítko

Mgr. David Hubeňák v.r.

Tímto dodatkem se upravuje od 1.9.2023 školní vzdělávací program JMZŠ a MŠ takto:

1. Výchovné a vzdělávací strategie – v jednotlivých předmětech se nově zavádí Kompetence digitální, podle RVP ZV 2021.
2. Změny RVP ZV z ledna 2021 – změny výstupů a učiva podle vzdělávacích oborů/předmětů.

1. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence digitální podle předmětů:

Český jazyk a literatura:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 2.2 - Sdílení prostřednictvím digitálních technologií 2.4 - Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií 2.5 - Netiketa 3 - Tvorba digitálního obsahu 3.1 - Vytváření digitálního obsahu 3.2 - Integrace a přepracování digitálního obsahu 3.3 - Autorská práva a licence
Anglický jazyk:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 3 - Tvorba digitálního obsahu 3.1 - Vytváření digitálního obsahu 3.2 - Integrace a přepracování digitálního obsahu
Ruský jazyk:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 2.2 - Sdílení prostřednictvím digitálních technologií 3 - Tvorba digitálního obsahu 3.1 - Vytváření digitálního obsahu 3.2 - Integrace a přepracování digitálního obsahu
Matematika:
1- Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu 1.3 - Správa dat, informací a obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 2.2 - Sdílení prostřednictvím digitálních technologií 2.3 - Rozvoj participativního občanství prostřednictvím digitálních technologií 2.4 - Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií 2.5 - Netiketa

Informatika:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.3 - Správa dat, informací a obsahu

2 - Komunikace a kolaborace

2.5 - Netiketa

2.6 - Správa digitální identity

3 - Tvorba digitálního obsahu

3.1 - Vytváření digitálního obsahu

3.4 - Programování

4 - Bezpečnost

4.1 - Ochrana zařízení

4.2 - Ochrana osobních údajů a soukromí

5 - Řešení problémů

5.1 - Řešení technických problémů

6 - Technologické kompetence

6.1 - Hardware a software počítače

6.2 - Další digitální technologie

6.3 - Počítačové systémy a sítě

Prvouka:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

2 - Komunikace a kolaborace

2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií

Přírodověda:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

2 - Komunikace a kolaborace

2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií

Vlastivěda:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

2 - Komunikace a kolaborace

2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií

Dějepis:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu

2 - Komunikace a kolaborace

2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií

2.2 - Sdílení prostřednictvím digitálních technologií

2.4 - Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií

2.5 - Netiketa

3 - Tvorba digitálního obsahu

3.1 - Vytváření digitálního obsahu

3.2 - Integrace a přepracování digitálního obsahu

3.3 - Autorská práva a licence

Chemie:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií
Fyzika:
1. Informační a datová gramotnost 1.1 Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 3. Tvorba digitálního obsahu 3.1 Vytváření digitálního obsahu 5. Řešení problémů 5.1 Řešení technických problémů 6. Technologické kompetence 6.2 Další digitální technologie
Přírodopis:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 3 - Tvorba digitálního obsahu 3.1 - Vytváření digitálního obsahu 3.2 - Integrace a přepracování digitálního obsahu 3.3 - Autorská práva a licence 5 - Řešení problémů 5.2 - Identifikace potřeb a volno technologických prostředků pro jejich řešení 5.3 - Kreativní použití digitálních technologií
Přírodovědný seminář:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 3 - Tvorba digitálního obsahu 3.1 - Vytváření digitálního obsahu 3.2 - Integrace a přepracování digitálního obsahu 3.3 - Autorská práva a licence 5 - Řešení problémů 5.2 - Identifikace potřeb a volno technologických prostředků pro jejich řešení 5.3 - Kreativní použití digitálních technologií
Zeměpis:
1 - Informační a datová gramotnost 1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu 1.2 - Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu 2 - Komunikace a kolaborace 2.1 - Interakce prostřednictvím digitálních technologií 2.4 - Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií

4 - Bezpečnost

4.4 - Ochrana životního prostředí

5 - Řešení problémů

5.2 - Identifikace potřeb a volno technologických prostředků pro jejich řešení

5.3 - Kreativní použití digitálních technologií

Výchova k občanství:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

3 - Tvorba digitálního obsahu

3.1 - Vytváření digitálního obsahu

4 - Bezpečnost

4.2 Ochrana osobních údajů a soukromí

4.3 Ochrana zdraví a pohody

Hudební výchova:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

3 - Tvorba digitálního obsahu

3.1 - Vytváření digitálního obsahu

5 - Řešení problémů

5.3 - Kreativní použití digitálních technologií

Výtvarná výchova:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

3 - Tvorba digitálního obsahu

3.1 - Vytváření digitálního obsahu

5 - Řešení problémů

5.3 - Kreativní použití digitálních technologií

Pracovní činnosti:**1 - Informační a datová gramotnost**

1.1 - Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu

Psaní všemi deseti:**3. Tvorba digitálního obsahu**

3.1 Vytváření digitálního obsahu .

4. Bezpečnost

4.2 Ochrana osobních údajů a soukromí

4.3 Ochrana zdraví a pohody

5. Řešení problémů

5.4 Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích

2. Změny RVP ZV 2021 – výstupy:

Červeně jsou označeny zrušené výstupy a jejich části či učivo, černě je označeno nově zavedené učivo či výstupy (a změny stávajících), ostatní výstupy a učivo zůstává beze změn:

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět:	
Učivo:	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí;

<ul style="list-style-type: none"> • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality 	<p>v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p> <ul style="list-style-type: none"> • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku
<p>Vzdělávací obor: Člověk a společnost: Dějepis:</p>	
<p>Učivo:</p>	<p>Výstupy:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady archeologických kultur na našem území • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato

	nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
Vzdělávací obor: Člověk a společnost: Výchova k občanství:	
Učivo:	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> • výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost • principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání • mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) • globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru
--	---

• **Vzdělávací obor: Člověk a příroda: Fyzika:**

Učivo:	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí • rovnováha na páce a pevné kladce • hvězdy – jejich složení 	<ul style="list-style-type: none"> • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

	<ul style="list-style-type: none"> • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • zapojí správně polovodičovou diodu • využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností •
--	---

Vzdělávací obor: Člověk a příroda: Chemie:

Učivo:	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek • klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní • chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou • přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
--	---

Vzdělávací obor: Člověk a příroda: Přírodopis:

Učivo:	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> • základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné • význam a zásady třídění organismů • anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

<ul style="list-style-type: none"> • Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie • půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace • geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů • významní biologové a jejich objevy 	<ul style="list-style-type: none"> • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
<p>Vzdělávací obor: Člověk a příroda: Zeměpis:</p>	
<p>Učivo:</p>	<p>Výstupy:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území 	<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině

<p>přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
<p>Vzdělávací obor: Umění a kultura: Hudební výchova:</p>	
<p>Učivo:</p>	<p>Výstupy:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b) • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění a melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu • hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) 	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užitě hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
--	---

<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí 	
Vzdělávací obor: Umění a kultura: Výtvarná výchova:	
Učivo:	Výstupy:
<ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky je vyjadřuje užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupy postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci